

የግብርናና ኢንዱስትሪው ተመጋጋቢነት ለሀገር

ዕድገት

ከበደ ዘ. 03-03-17

በአሁኑ ጊዜ ዓለም በአዳዲስ ክስተቶችና የውድድር ሂደት በፈጣን ለውጥ እየተናጠች ትገኛለች። ለፈጣን ለውጥና ፋታ ለማይሰጠው ውድድር ዝግጁ መሆን ደግሞ የማይታለፍና የሞት ሽረት ጉዳይ ነው። በውድድሩ ማሸነፍ ካልተቻለ ደግሞ በብዙ ርቀት መሸነፍ የማይቀር ነው። በተለይም በዘመናችን በፈጣን ዕድገትና ግስጋሴ ላይ ባለው የዓለማችን ኢንዱስትሪ ዘርፍ ጋር ራሳችንን አቆራኝተን ወደፊት መጓዝ ካልቻልን የከፋ አደጋና የኢኮኖሚ ቀውስ ውስጥ እንገባለን።

አገራችንም በውድድሩ ገብታ ካደጉ አገሮች ተርታ ለመሰለፍ ልማትን የሞት የሽረት ጉዳይ አድርጋ በመስራት ላይ ትገኛለች። ድህነትን ከምድረ ገጽ በማጥፋት በኢንዱስትሪ የበለጸገች ኢትዮጵያን ዕውን ለማድረግ መንግስት በከፍተኛ ሁኔታ የውጪ ኢንቨስትመንትን በመሳብ ላይ ነው። የውጭ ባለሀብቶች ወደ አገራችን በመግባትም ግዙፍ ፋብሪካዎችን አቋቁመው ከአለም ገበያ ጋር ተወዳዳሪ የሆኑ ምርቶቹን በማምረት ከራሳቸው አልፈው ሀገርንም ዜጎችንም ተጠቃሚ እንዲሆኑ እየተደረገ ያለበት ሁኔታ ላይ እንገኛለን። የውጭ ኢንቨስትመንቱም ለዜጎች የስራ ዕድል ለመፍጠር፣ የውጭ ምንዛሬን ገቢ ለማስገኘትና ለቴክኖሎጂ ሽግግር የማይተካ ሚና አለው።

የዓለም ገበያን ሰብሮ የመግባት ልምድና ችሎታው በሌላት አገራችን የውጭው ባለሀብት ጠንካራ ዓለማዊ የገበያ መረብ የውጭ ገበያውን ሠብረን ለመግባት የቀለለ መረማመጃ ሆኖ ሊያገለግለን መቻሉም ሌላኛው ምክንያት ነው። ከፍተኛ የቴክኖሎጂና የአመራር ብቃት ጉድለት በሚታይበት ሃገራችን የውጭው ባለሀብት የዘመናዊ አመራርና አጠቃቀም ችሎታውን ሊያስተላልፍልን መቻሉም ተያያዥ የሆነ አብይ ምክንያት ነው። የውጭው ባለሀብት ሊያስገኝልን የሚችለውን ከላይ የተመለከቱ ጥቅሞችን አሟጦ በመጠቀም ወደኋላ የማይመለስና ባለበት የማይቆም ፈጣን የኢንዱስትሪ ልማት ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

መንግስት የኢንዱስትሪዎችን ገንዘብ ትኩረት በወጪ ንግድና ስትራቴጂክ ገቢ ምርቶችን በመተካት ተመስርተው አለም አቀፍ ተወዳዳሪነት እንዲኖራቸው የመደገፍ ተልዕኮ

እንዳለውና የአገር ውስጥ ባለሀብቱን የተሻለ የካፒታልና የቴክኖሎጂ አቅም ይዞ ከውጭ ከሚመጣው ባለሀብት ጋር በማስተሳሰር በቴክኖሎጂ ሽግግር፣ በገበያ ትስስርና በዘመናዊ የማኔጅመንት አመራር አቅሙን ማሳደግ እንዳለበት ስለሚያምን የተለያዩ ስልቶችን ቀይሶ ተግባራዊ በማድረግ ላይ ይገኛል።

የሀገር ውስጥ ባለሀብቶችም በማኑፋክቸሪንግ ዘርፍ እንዲሰማሩ ትኩረት ሰጥቶ በመስራቱ ባለሀብቶችም የዘርፉን አዋጭነት በማየት ከራሳቸው ተጠቃሚነት ባለፈ የስራ እድል በመፍጠር እና የውጭ ምንዛሬን በማስገኘት ረገድ ጉልህ ድርሻ ስላላቸው ወደ መስመሩ በመግባት ላይ ናቸው። በዚህም አበረታች ለውጦች መታየት ጀምረዋል።

ይህን ዘርፍ ለመቀላቀል በተለይም ጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች ወደ መካከለኛ ማኑፋክቸሪንግ ዘርፍ ተሸጋግረው የፋብሪካ ምርቶችን ከሀገር ውስጥ ባለፈ አቅርቦታቸውን ለአለም ገበያ በማቅረብ በከፍተኛ ሁኔታ የሀገራቸውን ምርት በማስተዋወቅ ሀገሪቱ ከውጭ የምታስገባቸውን ምርቶች በዚሁ ሀገር በቀል በሆነ በሀገሬው ዜጋ በተመረተው በመተካት ከፍተኛ የሆነ የውጭ ምንዛሬን በማዳን ረገድ ሚናቸው ቀላል አይደለም።

ድር ቢያብር አንበሳ ያስር እንደሚባለው ሁሉ ምርትና ምርታማነትን ከማሳደግ አኳያ ኢንዱስትሪውና ግብርናው ለሀገራችን የውጭ ምንዛሬ ማስገኛ ምንጭ በመሆን እጅና ጓንት ሆነው በመስራታቸው በአሁኑ ጊዜ ለአገራችን ልማት መፋጠን ከኢንዱስትሪውና ከግብርናው የሚገኙ ምርቶች የበኩላቸውን አስተዋጽኦ እያበረከቱ ነው። ግብርናው ለብዙ ዘመናት በኢንዱስትሪው ሳይደገፍ ብቻውን የአገሪቱን ፍላጎት ለማሟላት ሲንገታገት ቆይቷል። የግብርና ምርት ተቀነሳብሮ እሴት ተጨምሮበት ለአገር ውስጥም ሆነ ለውጭ ገበያ ስለማይቀርብ እስካሁን ከዘርፉ የሚጠበቀውን ያህል ጥቅም ማግኘት አልተቻለም።

በመጀመሪያው ዕ.ት.ዕ ከግብርና የሚገኘውን ምርት በፋብሪካ በማቀነባበር በመንግስትና በግል የማቀነባበሪያ ፋብሪካዎች ቢከፈቱም ከተቀመጠው ግብና ከአገሪቱ ፍላጎት አንጻር አፈጻጸሙ አጥጋቢ አይደለም። በመሆኑም በሁለተኛው ዕትዕ የተያዘውን ግብ ለማሳካት 17 ክላስተሮች ተለይተዋል። ከእነዚህ ውስጥ አራቱ ማለትም የቡሬ፣የባቱ፣ሲዳማና ሁመራ ክላስተሮች የተቀናጀ የግብርና ማቀነባበሪያ ፓርኮች የቡሬና የሁመራ በጥርና ይካቲት ወር ላይ የመሰረት ድንጋይ የመጣል ስነ ስርዓት የተካሄደ ሲሆን የቀሪዎቹ የሁለቱ ደግሞ በየካቲት ወር መጨረሻ ላይ የመሰረት ድንጋይ የመጣል ስነ ስርዓት ይካሄዳል። በቀጣይ ዓመትም ወደ ትግበራ የሚገቡ ይሆናሉ። ፓርኮቹ የሚቋቋሙባቸው አካባቢዎችም

የተመረጡት ያላቸውን የግብርና ሀብት፣መሰረተ ልማትና ሌሎች ሁኔታዎችን መሰረት በማድረግ ነው።

ለፓርቲዎችም ጥራቱን የጠበቀ ጥሬ ዕቃ አርሶ አደሮች ያቀርባሉ። የጥሬ ዕቃዎችን ጥራትም አረጋግጠው ለፓርቲዎቹ የሚያቀርቡ የገጠር ትራንስፎርሜሽን ማዕከላትም ይቋቋማሉ። ከፋብሪካዎች የሚወጣውን ተረፈ ምርትም የሚያቀናብሩና አካባቢ እንዳይበክል ማጣሪያ ይኖራቸዋል። በአጠቃላይ ስር ነቀል ለውጥ ለማምጣት ግብርናውና ኢንዱስትሪው እየተመገቡ መሄድ አለባቸው።

ግብርና መር የኢንዱስትሪ ልማት ስትራቴጂ ሲቀረፅ ለግብርናው ዘርፍ ከተቀመጡለት ቁልፍ ተልዕኮዎች መካከል አንዱ ቀጣይነት ያለው የኢንዱስትሪ ግብዓት ማቅረብ ሲሆን ሌላው ደግሞ በግብርናው ዘርፍ የሚመዘገበው እድገት ለኢንዱስትሪ ምርቶች ሰፊና አስተማማኝ ገበያ መፍጠር ነው።

የከተማ ልማትና ኢንዱስትሪ ፖሊሲና ስትራቴጂ የተቀረጸው በአንድ በኩል ለኢንዱስትሪ ልማት ምቹ ሁኔታ በመፍጠር በኢኮኖሚው መዋቅራዊ ለውጥ ማምጣትና አገራችንን ከበለጸጉት ሀገራት ጎን ማሰለፍ በዚህ ሂደትም የብዙሃኑን ተጠቃሚነት ማረጋገጥ፤ በሌላ በኩል ደግሞ ለልማታዊ ባለሀብቱ በተለይም ለአገር ውስጥ ልማታዊ ባለሀብት ቀጥተኛ ድጋፍ በመስጠት የኢኮኖሚ ልማቱ ዋና ሞተር እንዲሆን ማስቻል ነው።

በዘርፉ የተቀመጡት አቅጣጫዎችም የግብርና ግብዓቶችንና ጉልበትን በሰፊው በሚጠቀሙ፤ ከፍተኛ እሴት በሚጨምሩና ለኢንዱስትሪ ሽግግር ሁነኛ አስተዋጽኦ የማድረግ አቅም ባላቸው ቀላል ኢንዱስትሪዎች ልማት ላይ ትኩረት በማድረግ በግል ባለሀብቱ ተሳትፎ የማይሸፈኑ ነገር ግን ለኢኮኖሚው እጅግ ወሳኝ በሆኑ የተመረጡ ዘርፎች ላይ መንግስት ከፍተኛን የመሙላት ሚና እየተጫወተ ነው።

የብድር አቅርቦት በማመቻቸት ረገድም ተመሳሳይ ስራ እየተከናወኑ ነው። ለረጅም ዓመታት ተዘንግተው የነበሩና በገበያ ሊሟሉ የማይችሉ የመሰረተ ልማት ክፍተቶችን የሚያሟሉ የመንገድ፣ የቴሌኮሙኒኬሽን፣ የኤሌክትሪክ ኃይል፣ የትራንስፖርት እንዲሁም የደረቅ ወደብና የኢንዱስትሪ ዞኖች እንዲሟሉና እንዲለሙ በመደረግ ላይ ናቸው። የከፍተኛ የትምህርት ተቋማት ቁጥር በማደጉ ለኢንዱስትሪ ልማት ቀጣይነት ወሳኝ የሆነ

የሳይንስና የኢንጂነሪንግ ባለሙያ የሰው ሀብት ማፍራት የሚያስችል አሰራር በ70/30 መርሃ ግብር ተግባር ላይ እየዋለ ነው።

በአጠቃላይ የኢንዱስትሪውን የጉዞ ስርዓት በፖሊሲ፣በስልጠና፣በኤክስቴንሽን አገልግሎት እና በኢንቨስትመንት እመርታ ወደ ላይ ለማንሳት በአጭር፣በመካከለኛ እና በረጅም ጊዜ እቅድ በግሉ እና በመንግስት አካላት ትብብር እንቅስቃሴዎች እየተደረጉ ነው።

ምርትን፣ ምርታማነትንና የቴክኖሎጂ ሽግግርን በማሳደግ እንዲሁም ሰራተኛን በማሰልጠን ተወዳዳሪነትን ማሳደግ እንዲቻል ለግሉ ዘርፍ ድጋፍ የሚሰጡ ተቋማት በየንፁሱ ኢንዱስትሪው ዘርፍ እንዲደራጁ በማድረግ ዘርፉ ተወዳዳሪ እየሆነ ነው። ባለሀብቱ ብቃት ያለው ተወዳዳሪ እንዲሆን ለኢንዱስትሪ ኢንቨስትመንት የተዘረጉ የማበረታቻ ስርዓቶችም ተግባራዊ እየሆኑ ነው። የእነዚህ ድጋፎች ድምር ውጤት ኢንዱስትሪውን ከግብርናና ከውጭ ንግድ ጋር በማስተሳሰር፣ የማንገዝና የሎጅስቲክስ ወጪዎችን በመቀነስ፣ ከፕሮጀክት እስከ ምርት ድረስ የሚወስደውን ጊዜ በማሳጠር ተወዳዳሪነትን የሚያሳድጉና የኢንዱስትሪያላይዜሽን ጉዞአችንን የሚያፋጥኑ ስለሆኑ ተጠናክረው መቀጠል አለባቸው።